

Vergaderjaar 2010–2011

29 683

Dierziektebeleid

Nr. 61

**BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN ECONOMISCHE ZAKEN,
LANDBOUW EN INNOVATIE**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 26 oktober 2010

Op uw verzoek (2010Z13841/2010D37503) stuur ik u hierbij informatie over Moeraskoorts bij paarden. Overigens spreek ik liever over Equine infectieuze anemie (EIA), omdat Moeraskoorts vaak gelinkt wordt aan Malaria bij de mens. Dit doet een zoönotische aard van de ziekte vermoeden, wat in het geval van Infectieuze anemie (EIA) niet aan de orde is.

Maatregelen die genomen zijn:

14 augustus 2010: Export 6 paarden naar het Verenigd Koninkrijk

Door een ondernemer uit Ede is op 13 augustus 2010 een exportcertificering aangevraagd voor 10 paarden. Van deze paarden waren er 6 niet voorzien van een chip en paspoort. Deze dieren zijn voorafgaand aan de certificering via het fjordenstamboek van een chip voorzien en van bijbehorende paspoorten. Vervolgens zijn er door de nieuwe Voedsel en Waren Autoriteit (nVWA) 9 paarden goedgekeurd voor export. Eén paard is bij de exportkeuring geweigerd aangezien chip en paspoort niet overeenkwamen.

Van deze 9 gecertificeerde dieren zijn er uiteindelijk 6 geëxporteerd naar het Verenigd Koninkrijk op 14 augustus 2010. Volgens opgave van de ondernemer bleken er 3 paarden ziek te zijn. Deze dieren zijn derhalve op het bedrijf achtergebleven.

7 september 2010: Melding EIA in het Verenigd Koninkrijk

Op 7 september 2010 is een melding ontvangen van DEFRA (ministerie van Landbouw, Verenigd Koninkrijk) betreffende een uit Nederland geïmporteerd paard dat positief is getest op EIA. Dit paard maakte onderdeel uit van de partij van 9 paarden die op 13 augustus 2010 zijn gecertificeerd op het bovengenoemde bedrijf. Pas in het Verenigd Koninkrijk bleek dat het paard drager was van EIA. Het dier is in het Verenigd Koninkrijk gedood. Er is dus geen sprake van een uitbraak van

EIA in Nederland. Omdat de paarden wel uit Nederland afkomstig waren, is het Nederlandse bedrijf verdacht verklaard (artikel 24 Gezondheids- en welzijnswet dieren (GWWD)).

Op grond daarvan is het bedrijf op 7 september 2010 door de nVWA geblokkeerd voor wat betreft aan- en afvoer binnenland en buitenland. Van alle aanwezige paarden, 20 stuks, is bloed afgenomen.

8 september 2010: 20 paarden op exportlocatie

Op 8 september 2010 is bij 17 paarden bloed afgenomen en op 10 september bij de resterende 3 paarden. Om ook recente infectie met EIA uit te sluiten, worden alle dieren over drie maanden opnieuw getest. Tot die tijd mag het bedrijf op grond van artikel 29 GWWD geen dieren van het bedrijf afvoeren. Gebleken is dat in totaal 8 van de aanwezige paarden niet voorzien waren van een chip en dat geen paspoort kon worden getoond. Eén van deze paarden was wel gechipt, maar er kon geen paspoort worden getoond. Deze 9 paarden zijn ten tijde van de bloedafname voorzien van een paspoort en, waar nodig, van een chip.

Extra paspoort controle in het Verenigd Koninkrijk

Door de Engelse autoriteiten zijn op verzoek van de nVWA de paspoorten met chipnummers overlegd van de dieren die bij controle in Engeland zijn aangetroffen en die volgens opgave behoren tot de partij van 6 die op 14 augustus 2010 vanuit Nederland zijn ontvangen. Van 3 paarden kloppen de gegevens voor wat betreft paspoort en chipnummer met het certificaat. Eén paard was voorzien van een chip, maar er kon geen paspoort worden getoond (na onderzoek is het chipnummer gekoppeld aan een paspoort dat vermeld staat op het certificaat). Twee paarden hadden geen chip en er kon door de Engelse ontvanger ook geen paspoorten worden overlegd.

Wat is de herkomst van het positieve paard?

Voor het epidemiologische onderzoek naar de herkomst van de ziekte wordt ook de herkomst van het in Engeland positief bevonden paard nagegaan, hetgeen informatie kan geven over de mogelijke aanwezigheid van de ziekte in Nederland. In Nederland is een eigenaar of houder van paarden niet verplicht deze gegevens bij te houden of centraal te laten registreren. Tracering middels de bedrijfsboekhouding van de ondernemer heeft geen resultaat opgeleverd.

Het epidemiologisch onderzoek wordt gebaseerd op de informatie die een eigenaar of houder kan overleggen. In dit geval heeft de ondernemer aangegeven dat 4 van de 6 geëxporteerde paarden zijn gekocht op 2 verschillende paardenmarkten. De ondernemer heeft geen verklaring willen afleggen over de herkomst van de 6 geëxporteerde paarden en ook niet over de 3 achtergebleven paarden. Ook over de herkomst van de 20 paarden die tijdens het bloedonderzoek op het bedrijf aanwezig waren, heeft de ondernemer geen verklaring willen afleggen.

Tegen de ondernemer loopt inmiddels een strafrechtelijk onderzoek, wegens belemmering van het onderzoek.

Welke stappen worden genomen om nieuwe uitbraken in de toekomst te voorkomen?

Op dit moment is Nederland vrij van EIA. De ziekte is aangifteplichtig en de nVWA vrijwaart ieder individueel paard voor export binnen de EU op basis van het afwezig zijn van klinische verschijnselen. Voor export van

paarden naar een aantal derde landen, waaronder de Verenigd Staten, zijn testen verplicht (Coggins-test).

De belangrijkste route voor introductie van het virus is via de import van een paard uit een gebied waar de ziekte voorkomt. Het risico op verspreiding van de ziekte uit landen waar EIA sporadisch voorkomt, is klein. Een aantal lidstaten, waaronder België, het Verenigd Koninkrijk en Duitsland, heeft recent uitbraken gehad van EIA. Infectieuze anemie is niet bestrijdingsplichtig op grond van Europees recht en geen van de lidstaten heeft thans een bestrijdingsprogramma. Evenwel is in veel lidstaten de praktijk dat besmette paarden worden gedood, om zo mogelijke besmettingsbronnen weg te nemen.

Roemenië is de enige lidstaat waar EIA endemisch voorkomt, zodat er sinds de zomer door de Europese Unie strenge regels zijn gesteld voor de export van paarden uit Roemenië. De paarden ondergaan verplicht 2 testen met een tussentijd van 3 maanden. Daarnaast worden Roemeense paarden ook in het land van bestemming getest op de aanwezigheid van EIA.

Omdat er altijd een risico is op de introductie van EIA, is ook de sector en met name de handel geïnformeerd over de internationale ontwikkelingen, zodat daarmee rekening kan worden gehouden bij het importeren van paarden uit bepaalde gebieden.

De staatssecretaris van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie,
H. Bleker